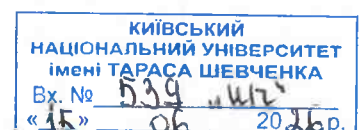

Голові разової спеціалізованої ради
доктору філологічних наук, професору,
в.о. завідувача кафедри мов і літератур
Далекого Сходу та Південно-Східної Азії
Навчально-наукового інституту філології
Київського національного університету
імені Тараса Шевченка
Наталії ІСАЄВІЙ

РЕЦЕНЗІЯ

офіційного рецензента, кандидата філологічних наук,
доцента кафедри мов і літератур
Далекого Сходу та Південно-Східної Азії
Навчально-наукового інституту філології
Київського національного університету імені Тараса Шевченка
Кузьменко Юлії Сергіївни
на дисертаційну роботу Динь Оксани Василівни на тему:
«Творчість Рауля Чілачави в контексті українсько-грузинського
міжкультурного діалогу»,
що представлена на здобуття ступеня доктора філософії
за спеціальністю 035 – «Філологія»

Актуальність теми дослідження. Дисертаційне дослідження присвячене комплексному аналізу творчості Рауля Чілачави – поета, перекладача, дипломата, громадського діяча та одного з найвідоміших популяризаторів українсько-грузинських культурних взаємин. В умовах активного розвитку міжкультурних студій, компаративістики, імагології та транскультурних досліджень звернення до постаті Рауля Чілачави є своєчасним і науково вмотивованим.

Актуальність роботи зумовлена необхідністю осмислення механізмів українсько-грузинського культурного діалогу, ролі перекладу в міжкультурній комунікації та специфіки формування творчої особистості, що функціонує на перетині кількох культурних традицій. Дослідження заповнює помітну прогалину в українському літературознавстві, оскільки творчість Рауля Чілачави досі не ставала предметом настільки ґрунтовного аналізу.

Таким чином, дисертаційна робота має комплексний характер, є актуальним і оригінальним дослідженням.

Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації. Робота базується на широкій джерельній базі та значному масиві наукової літератури українських і зарубіжних дослідників. Здобувачка демонструє високий рівень обізнаності з сучасними теоріями імагології, компаративістики, мультикультуралізму, постколоніальної критики та перекладознавства.

Особливо цінним є міждисциплінарний характер дослідження, що дозволяє розглядати творчість Рауля Чілачави не лише як літературне явище, а й як важливий чинник культурного посередництва між Україною та Грузією.

Наукові положення, висновки і рекомендації, сформульовані в дисертації, є логічними, послідовними та впливають із проведеного аналізу, а також відповідають вимогам до такого виду досліджень. Аналіз змісту дисертації та основних публікацій дозволяє стверджувати, що мету та завдання дослідження виконано. Це відображено в основних положеннях роботи, які сформульовані здобувачкою особисто і характеризуються науковою новизною.

Подані наукові положення та напрацювання Динь О.В. демонструють достовірність через апробацію на міжнародних конференціях та у наукових виданнях.

Теоретичне та практичне значення одержаних результатів полягає у запропонованій концепції дослідження взаємин представників інонаціонального письменства з українською художньою культурою. Особливу теоретичну цінність також має осмислення перекладу як механізму культурного трансферу в

контексті українсько-грузинських літературних взаємин, що дозволяє конкретизувати загальні положення теорії поетичного перекладу та рецепції на матеріалі неєвропейського культурного простору. Практичне значення вбачається в можливості подальшого використання одержаних результатів у навчальному процесі під час викладання університетських дисциплін і спеціалізованих курсів із теорії перекладу, літературної компаративістики, сходознавства та україністики та картвелології, особливо в контексті аналізу перекладу поетичних текстів, проблем міжкультурної рецепції та імагології.

Крім того, матеріали дослідження та запропоновані підходи до оцінювання перекладу становлять практичний інтерес для перекладачів і перекладацьких проєктів, спрямованих на відтворення українських художніх і поетичних творів грузинською мовою.

Повнота викладення наукових положень та висновків в опублікованих працях. Основні положення та результати дисертації відображені в 14 наукових публікаціях, з яких 9 статей у фахових виданнях України і 5 тез доповідей.

Структура і зміст дисертації. Дисертація складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел інформації. Загальний обсяг дисертації 250 сторінок, основна частина її складає 233 сторінки. У вступі обґрунтовано актуальність обраної тематики, сформульовано мету та завдання роботи, подано коротку характеристику результатів дослідження, ступінь їх апробації та публікації.

Перший розділ «Діалог літератур: теоретико-методологічні засади вивчення» містить ґрунтовний аналіз значного масиву українських та зарубіжних досліджень з галузей імагології, компаративістики, постколоніальної критики тощо.

У *другому* розділі висвітлюються ключові віхи розвитку грузинсько-українського культурного і літературного діалогів, а також визначні постаті, що сприяли популяризації цих культур в обох країнах. Крім того, осмислюється життєвий шлях і творче становлення Р. Чілачави як поета, що формувався під

впливом «Своїї» (грузинської) та «Іншої» (української) культур. У цій же частині роботи здобувачка простежує характерні для творчості поета образи та міфеми, які репрезентують рідну і засвоєну культури.

У *третьій* частині роботи проаналізовано перекладацький доробок Р. Чілачави в контексті української класичної спадщини, результатом чого стали такі висновки: перекладацька діяльність Р. Чілачави маркує перехід від фрагментарних перекладів до створення панорамного образу української літератури; перекладач вдало балансує між доместикацією (адаптацією до грузинської версифікації) та форенізацією (збереженням етномаркованих одиниць); відтворення «зовнішньої матриці» (наприклад, рими і строфіки) відбувається через пошук ритмо-інтонаційних аналогів у грузинській мові, що забезпечує природне звучання перекладу при збереженні авторської індивідуальності; автопереклад у діяльності митця постає складним актом міжкультурної медіації тощо.

Ідентичність анотації та основних положень дисертаційної роботи.

Анотація в повному обсязі відображає основні положення дисертаційної роботи.

Відомості про дотримання академічної доброчесності. У дисертації та наукових публікаціях Динь О.В. відсутні порушення академічної доброчесності.

Зауваження до дисертації:

Серед недоліків, які мають більш технічний характер і жодним чином не впливають на зміст роботи та її вагомість, хотілось би зазначити наступне:

1. потреба в уніфікації написання ініціалів та прізвищ згадуваних дослідників і митців;

2. у тексті роботи здебільшого наводяться переклади віршів Р. Чілачави без оригіналів, але на с. 159 бачимо вірш грузинською мовою без перекладу. Оскільки робота пов'язана з грузинським поетом і його творчістю, варто було б додати оригінали віршів до вже наведених перекладів;

3. деякі підрозділи закінчуються цитуванням інших дослідників без узагальнення наведеної інформації та демонстрації думки самої здобувачки щодо проаналізованих підходів і матеріалу;

4. до назв творів грузинською мовою можна додати переклад у дужках для читацької аудиторії, яка не знає цієї мови.

Висновок.

На мою думку, дисертація Динь Оксани Василівни на тему «Творчість Рауля Чілачави в контексті українсько-грузинського міжкультурного діалогу» є завершеною науковою працею, яка містить низку нових, актуальних та достовірних результатів, що свідчать про її систематичність та важливе значення для сфери філології. Дисертація відповідає вимогам, які висуваються до дисертаційних робіт, зокрема зміст дисертації загалом відповідає спеціальності 035 «Філологія», а її авторка Динь О.В. заслуговує на присудження їй ступеня доктора філософії за спеціальністю 035 «Філологія».

Офіційний рецензент,

кандидат філологічних наук,

доцент кафедри мов і літератур

Далекого Сходу та Південно-Східної Азії

Навчально-наукового інституту філології

Київського національного університету

імені Тараса Шевченка

Підпис засвідчую.
Секретар
«15» _____ 2026 р.

ПІАПКС
ВЧЕНИЙ СЕКРЕТАР
КАРАУЛ
15

КИЇВСЬКИЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА
Вх. № 539 «14»
«15» 06 2026 р.